

Selles numbris:

Lk 2 - Uus rubriik

Meenutame kuulsaid kohalikke

Lk 2 - Uus kalmistueeskiri

Lk 3 - Lapsevaenulik vald?

Lugeja juhhib tähelepanu probleemile toetussüsteemis

Lüganuse uudised

Nr. 12 | oktoober 2008

Ootame vihjeid ja ettepanekuid toimetuse e-postile: lyganuseuudised@hotmail.ee Leht internetis: lyganuse.nommeraadio.ee

Tegusat viinakuud!

Põllumeestel on kibekiire tööaeg, sest ilmastikust tulenev hiline viljakoristus ei anna aega niisama istuda. Võtsime kiirel tööajal kommentaari Margo Pärtnalt, kes toimetab Saka Era heaks: „Hetkel käib kiire viljakoristus põldudelt ja selle kuivatamine, oleme palju maid puhtaks saanud, kuid võtta on veel ka. Loodame ainult, et ilusat ilma veel oleks. Saak on päris hea 3,5 tonni hektarilt, seda võiks lugeda keskmiseks koguseks, täpselt saab saagi headuse teada alles siis kui kogu vili on koristatud. Nii et meie töötajatel on kiired ajad. Tahame anda endast parima, et kogu saak kätte saada.”

Hea on kuulda, et hoolimata vihmasest suvest on siiski lootust saak lõpuks põldudelt koristada. Samas laiemas plaanis vaadatuna pole ei Eesti ega maailma põllumajanduses toimuv just kiita.

Vanakreeka filosoofide bio-

graaf ja doksograaf Diogenes Laërtios kirjutab oma teoses „Väljapaistvate filosoofide eludest, õpetustest ja ütlustest”, et kord olevat küünik Diogenes Sinopest (ca 404-323 BC) võtnud nõuks rääkida inimestele tähtsatest asjadest, kuid keegi ei kuulanud. Seejärel hakanud ta linnu kombel siristama ning kohe ümbritses teda inimkari. Diogenes olevat aga hurjutanud: „Mingi jama pärast jooksevad kokku, aga tõsisele jutule tähelepanu ei pööra!” Umbes nii võiks kirjeldada ka olukorda meie põllumajanduses. Igasugust pisisiputamist on hulgi, aga laevukesele kindlat suunda ei taheta nagu anda, „sest et raha põle”.

Tausta ja probleeme uurides leidsime huvitava allika – Vello Rosenbergi kirjatüki pealkirjaga „Põllumajandus” (http://www.seit.ee/agenda21/EA21/2_17põllumajandus.html), mis on väärt, et seda pisutki tutvustada.

Vello Rosenberg on prog-

noosinud, et kuni aastani 2010 „Eesti põllumajanduse arengut mõjutavad Euroopa Liitu astumise probleemid. EL-i liikmena kaovad tollimaksu ja toidukvaliteedi küsimused, sest rakendada tuleb EL-i eeskirju. Töenäoliselt on Eestil otstarbekas arendada mahepõllumajandust, sest meie eeliseks on mitu aastat kestnud peaaegu kemikaalidevaba põllundus ja suhteliselt puhas looduskeskkond. See omapära võib osutada määravaks meie kohale EL siseses tööjaotuses. Eesti nagu kõigi arenenud maade probleemiks sel ajal võib kujuneda migratsioonioht arengumaadest. Suutmata kiiresti kasvavat rahvastikku ära toita, võib kujuneda nõue, et arenenud maad peavad vastu võtma näljahädalisi. Üheks võimalikuks probleemi leevendamise võtteks võib kujuneda toidu ja tehnoloogiatega ekspordimine ohtlikesse piirkondadesse hoidmaks ära meeletult kasvavat väljarännet. Kui nii otsustatakse teha, siis

võib põllumajanduses kujuneda suunaks toota efektiivseid ja lihtsalt veetavaid saadusi, nagu taimeõli energiavajaduse ja lõssi(piima)pulbrit valguvajaduse katteks.” Ja kuni aastateni 2025-2030 „Arengut ei saa kuigi täpselt ette näha, vaid peab piirduma üldsuundadega, mille alusel saab ligikaudselt ennustada olukorda põllumajanduses. Kui rahvastiku arv maailmas jõuab aastaks 2025 7,5 ja 8,5 miljardini, siis võib see viia mõne piirkonna katastroofilise ülerahvastumiseni. Seetõttu suureneb tõenäosus, et väiksema asustihedusega piirkonnad hakkavad toiduga varustama näljahädalisi inimesi. Siitjärel, et kasutusele võetakse ka praegu kasutamata põllud. Põllumajanduse arendamine säästvana neis tingimustes nõuab paljude teadusuuringute ellurakendamist. Erilist tähelepanu väärib inimese toidutarbe ökonoomsema rahuldamise võimaluste väljaselgitamine ja sellealusel põllumajandustootmise

korraldamine. Arvutused näitavad, et inimese loomse valgu vajadust on ühtede saadustega (munad, piim) võimalik katta palju kordi väiksema põllumaa ja energia kasutamisega kui mõne teise saadusega (veise- ja lambaliha). Põllumajandus kujuneb üheks prioriteetsemaks tegevusalaks üldse.”

Kui siia juurde lisada teadmised, mis ammutati 2003. aastal uuritud kirjatükist, mis USA rahvuslikku julgeolekut kliimaatilises kontekstis vaatab, „An Abrupt Climate Change Scenario and Its Implications for United States National Security”, jääb üle vaid imestada, et põllumajandusse ja maamehesse Eesti Vabariigis nii hoolimatult suhtutakse. Aga võib-olla peaksid maamehedki linnu kombel siristama hakkama? Ehk siis mõistataks isegi Tallinnas kõrge mäe otsas nende väärtust riigile ja rahvale?

LÜ toimetis Tallinnas ja Lüganusel

Volikogu töömailt

Lüganuse volikogu toimus 18.09.08 algusega kell 16 vallavalitsuse saalis.

Kohal olid : Kaja Toikka, Karli Kivi, Janek Lainjärv, Tünu Lont, Toomas Paap, Kristel Kütt, Ilmar Kõök, Kaido Roos, Juho Põld, Evald Männiksaar. Puudus: Indrek Saluvee

1. Detailplaneeringu algatamine Sopi kinnistule - Planeeritava maa-ala suurus 9,68 ha. Tehti protokolliline otsus: enne detailplaneeringu algatamist teha arendajal eskiislahendus, kus tuleb arvestada, et krundile tohib ehitada 9 maja ja krunt ei tohi olla väiksem kui 0,5 ha.

2. Detailplaneeringu algatamine Vendi kinnistule - Otsustati algatada detailplaneering, kuid arendaja peab arvestama, et lubatud on ehitada 15-16 maja ja krundi suurus ei tohi olla alla 0,3 ha.

3. AS Viru Keemia Grupi kavandatava tsemenditehase kui olulise ruumilise mõjuga objekti asukohavaliku üldplaneeringu kooskõlastamine - Otsustati kooskõlastada Kohtal-Järve Järve linnaosa kavandatava tsemenditehase kui olulise ruumilise mõjuga objekti asukoha

valik üldplaneeringus.

Hääletati: 10 poolt

4. Suurkõrtsi lubjakivi-karjääris lubjakivi kaevandamise küsimus - Liikmed arutasid, mis edasi teha. On kolm võimalust:

1. Teha Sõreda oja uuring, kuid mis see meile annab?

2. Mõelda välja tingimused arendajale enne kaeveloa väljastamist.

3. Mitte võtta seisukohta ja vaadata mis keskkonna-teenistus selle peale teeb.

Midagi ei otsustaud lihtsalt arutati.

5. Maa sihtotstarbe muutmine (Hannes Prits) - Muuta Lüganuse vallas, Liimala külas asuva maatulundusmaa sihtotstarbega kinnistu Nõmme katastritunnusega 43701:001:0284, pindala 0,54 ha, sihtotstarve 100 % elamumaaks.

Hääletati: 10 poolt

6. Vallavara müük (Kooli katlamaja vanade katelde müük vanarauaks 3 tk) - Kanda maha Lüganuse Keskkooli katlamajas asuvad kasutamiskõlbmatud 3 keskküttekatektelt ning Vallavalitsusel korraldada katelde müük vanarauaks. Volikogu

tingimus: enne vanarauaks müümist ootada kuni vanaraua hind taas tõuseb, praegu on hind väga madal.

Hääletati: 10 poolt

7. Kiviõli Vesi OÜ taotlus üürilepingu ja vee hinna muutmiseks - Volikogu andis loa asja korraldamiseks ja lahendamiseks vallavalitsusele.

8. Veemajanduse vara üleandmine Kiviõli Vesi OÜ-le - Anda üürile Kiviõli Vesi OÜ-le valla ühisveevärgi ja kanalisatsiooniteenuse ostamiseks alljärgnev vara:

1. Papli tänava joogiveetrass,

2. Kiviõli tee 10 kanalisatsioonitrass,

3. Kiviõli tee 10 joogiveetrass,

4. Lüganuse Keskkooli võimla väliskanalisatsioonitrass.

Hääletati: 10 poolt

9. Sõiduauto ostmine vallavalitsusele - Lubada Lüganuse Vallavalitsusel sõlmida AS-ga Hansa Liising Eesti kasutusrendileping sõiduautole maksumusega kuni 330 000 krooni. Sõiduauto Peugeot 307 tagastada liisingufirmale jääkmaksumusega 37 554 krooni.

Hääletati: 10 poolt.

10. Külalistemaja rendi küsimus - Otsustati pidada Pille Küttiga läbirääkimisi, et leida koos lahendus, kuidas edasi minna.

11. Lüganuse kalmistu ülevõtmine - Lüganuse Vallavalitsusel võtta üle EELK Lüganuse Ristija Johannese Koguduselt Lüganuse kalmistu haldamine.

Hääletati: 10 poolt

12. Lüganuse kalmistu eeskirja kehtestamine - Lüganuse kalmistu eeskirjadega ja hinnakirjaga saab tutvuda Lüganuse Vallavalitsuses.

Hääletati: 9 poolt (enne 12 punkti lahkus istungilt Toomas Paap, edaspidi 9 volikogu liiget)

13. Nõuete lootusetuks tunnistamine (Kulla ÜKT, EKVL Kodukant) - Tunnistada järgnevad ebatõenäoliselt laekuvad nõuded lootusetuteks nõueteks ja kanda bilansist välja:

1. Kulla ÜKT OÜ summas 23227,60 krooni ja

2. EKVL Kodukant summas 2000 krooni.

Hääletati: 9 poolt

14. Põhivara ümberhindlus - Kinnitada Ober-Haus Hindamisteenu OÜ

ekspert hinnangu tulemus valla põhivara hinnad.

Hääletati: 9 poolt

15. Raha suunamine volikogu vabajaägist - Eraldada volikogu vabajaägist 65 000 krooni alljärgnevalt:

1. Lüganuse rahvamaja ventilatsioonistüsteemi ehitus 45 000 krooni ja

2. Lüganuse Keskkool (riigieelarvest) 20 000 krooni seoses õpikute ja töövihikute soetamisega.

Hääletati 9 poolt

16. Maakonnaplaneeringu teemaplaneeringu algatamine Ojamaa kaevanduse lintkonveieri paigutuse määramiseks.

Hääletati: 9 poolt

17. Informatsioon - Vallavanem küsis volikogu arvamust valla hetkel kehtiva üldplaneeringu ja arengukava kohta. Arengukava on aegunud, kas teha parandusi või teha uus? Muide, mida arvate teie?

Kristel Kütt

Täpsemat infot volikogu tegemistest leiab Lüganuse valla kodulehel www.lyganusevv.ee

Kui sind surm hauda veab, reegleid ikka meeles pea!

Lüganuse vallavolikogu istungil 18.09.2008. aastal kehtestati Lüganuse valla kalmistueeskiri.

Lüganuse kalmistut haldas EELK Lüganuse Ristija Johannese Kogudus, kes ei suutnud majanduslikult kalmistut hallata ja palus Lüganuse valda, et vald võtaks kalmistu enda hallata. Üleandmine toimus vallavolikogu istungi otsusega, sama istungi järgmise päevakorrapunktiga kinnitati ka kalmistu eeskiri. Eeskirjaga tutvudes leidis allakirjutanu, et midagi tehakse, kuid kas on ka sellele mõeldud, mida tehakse? Näiteks § 4 punkt kolm, mis ütleb, et haua kaevamine toimub kalmistuvahi korraldusel. Kas siis enam

sugulased ei tohi hauda kaevata. Korraldamine eeldab töömehi ja tööde organiseerimist. Oleks piisanud juhendamist, mis on igati arusaadav.

Enamus hauaplatside ääri on valatud monoliitbetoonist, kuid uued eeskirjad välistavad selle, võib olla ainult hekk või paekivi-ääris § 5 punkt 1., samas punkt 4 ütleb, et kõik peab vastama surnuaia kujunduse nõuetele, vastasel juhul kõrvaldatakse platsi kasutaja kulul. Kas siit tuleb lugeda, et valatud ääred tuleb kõrvaldada aasta jooksul? Milleks sellised eeskirjad, kui neid ei saa täita, või on vallal betoonilõhkumise maania? Kust võtta niipalju paekivi, et kõik saaksid sellest ehitada piirded?

Määratud hinnad on karanud kordades lakke, enne maksis hauaplats neljale Lüganuse kiriku koguduse liikmetele 400 krooni. Kes polnud koguduse liige sai sama asja 2000 krooniga. Nüüd leiti, et hinda tuleb parandada ja üks koht platsil maksab 1000 krooni, mis teeb neljakohalise platsi maksumuseks 4000 krooni. Pole paha. Vald on leidnud olulise tulubaasi. Kuigi ega eelmise lahend võrdsele kohtlemisele tuginenud.

Arusaamatuks jääb küsimus kuidas tõendada praegust hauaplatsi kasutust, või soovib uus peremees (vald) teha uued kasutuslepingud? Samuti puudub eeskirjadest rakenduspunkt, jääb arusaamatuks, kas eeskiri kehtib ainult uutele hauaplatsidele või peavad inimesed nüüd ise tõestama kes, millal ja kui kauaks on hauakoha kirikult saanud?

Kui kalmistueeskiri kirjutab, et tuleb lähtuda Eesti Vabariigi seadustesjammuudestõigusloovatest aktidest, siis tuleb selliseid eeskirju välja andes ja kinnitades ka nimetatud seadustest lähtuda, mitte panna kokku mullikest.

Kalle Kekki

Tuntud omakandimehed

Selles rubriigis plaanime hakata tutvustama omaaegse Lüganuse kihelkonna aladel sündinud-kasvanud tuntud inimesi, kelle nimi hakkab vajuma küll unustusehõlma, ent ometi on nad väärt meenutamist. Siinkohal kutsuksimegi üles Lüganuse kandi inimesi, kel tuntud esivanemad ja kes sooviksid oma mälestust jagada ka teistega, üles koostööd tegema "Lüganuse Uudistega". See rikastaks meie ajalugu, ning muudaks meie inimesed teadlikumaks oma juurtest. Samuti on teretulnud faktide lisamine, või parandamine juba ilmunud artiklites, seda ikka ajaloo tõepärasuse huvides.

Esimesena tahaksime teile tutvustada Artur Bernhard Normakut. Koloneli aukraadis Artur Bernhard Normak elas aastatel 1895-1942. Tema sünnitalu oli Kiviõli teeristi lähedal.

Artur Bernhard Normak lõpetas Pariisi sõjaväeakadeemia. Pariisis oli ta ka Eesti seltsi esimees. Veel oli ta sõjaväeatašee Brüsselis, Pariisis kui ka Hispaanias. Oli hilisem Tallinna Tehnilise sõjakooli juhataja. Tallinna sõjakoolis viibis Artur B. Normak ka 1924. a. 1. detsembri Komiterni ning Vene bolševike aktiivsel osavõtul ettevalmistatud, kuid

läbikukkunud riigipöördekatse ajal. A. B. Normakule kuuluvad rea riikide autasud. Kõrgemaiks neist on Prantsusmaa Auleegioni märk (neljas liik). Soome Valge Risti Rüütelkonna 1.klassi autasu. Peale selle veel viie riigi kõrged aurahad ja medalid.

A. B. Normak arreteriti ja hukati 1942.a. Nõukogude sõjatribunali otsuse põhjal. Matmispaik on teadmata. Abikaasa on maetud Liiva kalmistule. Kahjuks puuduvad järglased.

Koduloo uurija Priit Kuning

Artur Bernhard Normak

Kalmistu väravad

Meenutusi kooliaasta algusest

Taaskord on alanud kooliaasta ning uue koolitee on jälgade alla võtnud Lüganuse Keskkoolis 10 õpilast. Sellel aastal astusid

kooliuksest taas sisse uued õpilased, kes said oma esimeseks õpetajaks Merle Orra. 1. september ei unune vist kellelgi

meist ning üks olid ärevuses nii esimese kui kaheteiskümnenda klassi õpilased. Ühed alustasid oma esimest kooliteed ning teised võtavad Lüganuse Keskkooli tee viimast aastat jälgade alla.

Selle aasta lõpuklassis õpib 15 õpilast ja nende klassijuhataja on Tiina Sai. Koos organiseerisid nad esimese klassi õpilaste piduliku päeva tuues enda käekõrval lapsed aktusele, et nendele antaks kätte aabitsad ja nad saaksid alustada oma haridusteed. 1. septembri aktus kulges tavapärasel radal, kuid jättis asjaosalistele kindlasti olulise mälestuse.

Siinkohal tahaksin soovida esimese klassi õpilastele ja õpetajale huvitavat kooliaastat ja lapsevanematele kindlat meelt ja jaksu oma last saata sellel kooliaastal. Viimase klassi õpilastele soovin selget pead veel viimaseid tarkusi meelde jätta, et kevadel oleks kergem kooli lõpetada ja uusi vaivaid teha.

Nii et ilusat ja toredate kooliaastat kogu kooliperele!

Kristel Kütt

Lugeja kirjutab

Meie lyganuseudised@hotmail.ee kirjastati jõudis septembrikuus järgmine murelik kiri, mille me siinkohal avaldame.

Tere

Tahtsin Teile kirjutada oma murest ja arvan, et see pole ainult minu mure, vaid veel 18- ne lapsevanema mure. Asi on nimelt selles, et Lüganuse vald ei kompenseeri enam uuest õppeaastast sõidukulud nendele, kes käivad väljaspool Lüganuse valda koolis.

Minu arvates see ei ole normaalne, kuidas saab üks vald teha OMA valla lastel vahet ja seda selleks, et Lüganuse koolist lapsed ära ei läheks. See ju näitab seda, et vald on huvitatud rohkem oma koolimajast, kui oma valla lastest. Äkki peaks vigu otsima koolist ja õpetajatest, et lapsed ei taha seal käia? Mujal on ikka kõik ühe katuse all, nii võimla, kui söökla, aga Lüganusel on kõik eraldi ja laps peab pidevalt õuest läbi minema, et sinna saada. Aga kui laps on nõrga tervisega ja ta kohe kindlasti ei pane ennast igakord soojalt riidesse kui võimlasse või sööma läheb. Samuti on igas kaasaegses koolis juba basseini, mida Lüganusel pole.

Lapsevanematel pole ka põhjatud rahakotid, et maksta iga kuu vallale makse ja siis veel selleks ka maksta, et valla OMA BUSS viiks lapsed kooli. Kooli ja tagasi sõiduks hakkab kuluma kuus üle 700 krooni. Minu arvates ei ole see väike summa, et suu

kinni pidada.

Ma poleks seda meie vallast kunagi uskunud, et meie vald on nii LAPSEVAENULIK vald. Häbi nendele, kes sellise asja peale tulid ja samuti nendele, kes selle otsuse vastu võtsid. Ja igasugused valimised võib ka ära unustada, sest enda arvates valisime inimesi, kes seisaks meie eest, mitte istuks meile pähe. Nii et valima meie pere enam kohe kindlasti ei lähe, vaid teenib sellel ajal raha, et laps saaks kooli sõita.

Vallavalitsuses äärmiselt pettunud lapsevanem

Toimetuse kommentaar: Lüganuse Vallavalikogu on vastu võtnud määruse nr 48-10.06.2008. a. „Õpilaste sõidusoodustuste taotlemise ja maksmise kord”. See määrus hakkas kehtima 01.09.08 ja selle määruse §2 lõige 3 ütleb, et väljaspool Lüganuse valda eesti õppekeele koolides põhi- või keskharidust omandavatele õpilastele üldjuhul sõidukulud ei hüvitata. Erandkorras võimaldatakse tasuta kooli ja koju sõit juhul, kui seoses bussühenduse puudumise tõttu ei ole võimalik õpilasel Lüganuse Keskkoolis õppida.

Siinkohal kutsume üles inimesi meile kirjutama kes selle probleemiga veel vastamisi seisavad. Ootame ka Lüganuse Valla vastust tekkinud probleemile. Kas jääme ootama nagu vallavanema vastust ühele eelnevale lugejakirjale?

Mälestusmüür Purtse leinaparki!

Käesoleva aasta alguses pöördus Alutaguse „Memento” Kiviõli regiooni omavalitsuste Aseri, Lüganuse, Maidla ja Sonda valla ning Kiviõli ja Püssi linna juhtide poole üleskutsega tähistada Vabariigi 90. aastapäeva mälestus- või leinamüüri rajamisega, kus graniiti oleks raiutud kõigi endise Lüganuse kihelkonna piirest kommunistlike representeerimiste, arresterimiste ja küüditamiste tulemusel hukkunute nimed. Eeskuju I Vabadussõjas langenute Lüganuse samba näol on ju

olemas.

Kommunistide vägivaldselt hukkunud olid ju sisuliselt hukkunud võitluses Eesti iseseisvuse eest II Vabadussõjas aastail 1940-41 ja 1944- 1992.

Ettepanek leidis põhimõttelist toetust kohe, kuid mitmete asjaolude tõttu jõudis Kiviõli Regiooni Omavalitsuste Koostöökoda asja sisulise arutamiseni 29. juulil k.a

Alutaguse „Memento” ettepanek oli, et mälestusmüüri rajamise, mille maksumus on ca 55 tuhat krooni, haaratakse kaasa

kogu Lüganuse kihelkonna tänane elanikond ja ettevõtted, tuginedes taas I Vabadussõjajärgsele perioodile, mil mälestussambad rajati üksnes elanike ja asutuste toetussummadest.

Pole kahtlust, et tänased Lüganuse kihelkonna elanikud pole vaesemad ega ihnemad, aga samuti vähemhoolivamad Eesti ja eestluse eest hukkunute mälestuse asutamisel ja säilitamisel, kuid olid seda meie eelkäijad 20-ndail aastail.

Allikas: Alutaguse „Memento” „MÄLESTUSLEHT” nr 34(2), august 2008, nõusolek Uno Säästla

KIVIÕLI REGIOONI OMAVALITSUSTE KOOSTÖÖKODA OTSUSTAS:

1. Rajada Lüganuse kihelkonnast kommunistide vägivaldselt hukkunute nimeline mälestusmüür Purtse hiemäe Leinaparki, kui sellekd kõige sobivamasse kohta.

Vahemärkus : Mälestusmüürist kõneleme liialdusega, kuna tegu pole sisuliselt mitte müüri, vaid 40 cm kõrguse ja 3,6 m pikkuse nõlvakusse süvistatud tugiseinale

toetava graniitahvlite reaga.

2. Kutsuda Aseri, Lüganuse, Maidla ja Sonda valla ning Kiviõli ja Püssi linna elanikke ja asutusi-ettevõtteid osalema mälestusmüüri rajamises omapoolsete toetussummadega.

Selleks võib kasutada:

a) Alutaguse „Memento” arveldusarvetnr.221010958756 Hansapangas. Tingimata lisada maksekorralduse selgituste lahtrisse märged: „Mälestusmüüri heaks”, veel parem, kui on lisatud ka, kelle nime jäädvustamise heaks annetust on tehtud. Näiteks: „Johannes Saare nime jäädvustamiseks mälestusmüüri.”

b) Kõigis eelloetletud omavalitsustes avada annetuslehed, kuhu võib teha annetusi koos märkusega, kelle nime heaks annetust on tehtud.

3. Paigutada omavalitsuste ruumides nähtavale kohale käesolevaks ajaks teada olevate hukkunute nimekirja selleks, et hukkunute lähedased:

a) võiksid kontrollida nimede õigsust ja teha vajalikke

parandusi ja

b) saaksid täiendada nimekirja puuduvate nimedega, sest nimekirja pole lõplik. Kui see üldse kunagi lõplikuks saab!

4. Kuna aeg on jõudnud 2008 aasta II poolde, siis mitte seada eesmärgiks mälestusmüüri avamist veel käesoleva aasta, vaid viia see 2009. aastasse. See samm annaks võimaluse rahulikuks teostuseks ja mis peamine – annab aega nimekirjade täiendamiseks ja täpsustamiseks. Lisaks kõigele möödub ju 2009. aastal märtsiküüditamisest 60 aastat!

5. KROK võtab endale mälestusmüüri püstitamise kohustuse, aga paneb mälestusmüüri vahetu organiseerimise ülesande, viimase nõusolekul, Alutaguse „Memetno” esimehele Uno Säästlale nõudega pidevalt informeerida KROK-i organiseerimistöö käigus Lüganuse vallavanemat Arno Rossmani kaudu.

Allikas: Alutaguse „Memento” „MÄLESTUSLEHT” nr 34(2), august 2008, nõusolek Uno Säästla

Purtse leinapark

Laiast ilmast

Lõunanaabrid on temperamentsed. Lätis pani 22. septembri hommikul 56-aastane naine ennast protesti märgiks kohaliku vallavalitsuse ees põlema. Naine valas ennast üle süütevedelikuga ja pani seejärel põlema, naise päästis tulesurmast omavalitsuse töötaja, kes ta ära kustutas. Siiski sai kannatata naise jalad ning ta toimetati Läti riikliku põletushaavade keskusse. Naise sellise meeheitliku teo kutsus esile konflikt vallavalitsusega, kuna naine oli pärinud oma emalt kinnistu, millel asus kehvas seisus maja. Naine tahtis kinnistut uusehituse jaoks poolitada, kuid vallavalitsus ei andnud luba, kuna see oleks olnud vastuolus planeeringuga.

LA Times 20.06.08: Teoreetiliselt ei ole olemas kaht samasuguste sõrmejälgedega inimest, aga sõrmejälgede andmebaasis võib kokkulangevusi olla küll - põhjuseks piiratud tunnustega kodeerimisviis. Umbes sama toimub DNA kodeerimisel, kus kokkulangevuseks loetakse juba 9 alleeli sarnasus ja ideaalseks kokkulangevuseks olevat 13. USA-s juhtus selline lugu. Advokaat Bicka Barlow valmistus kaitsma 20-aastast vägistajat. Andmebaas näitas, et vägistaja DNA langeb 9 alleeli osas kokku ohvri kehast leitud spermaga. Ametliku versiooni kohaselt peaks eksituse tõenäosus olema üks 18-triljoni vastu. Aga jurist esitas andmebaasile veel ühe päringu - et palun näita veel inimesi, kellel on samasuguselt kodeeritud geenikomplekt. Selle tagajärjed olid USA õigussüsteemile ja mitte ainult hukatuslikud - tulemusena

demonstreeriti avalikkusele üht valget suli ja üht neegersuli, kelle DNA-d "langesid kokku" kõigi 13 lookuse osas. Mis edasi?

Kommersant: Kohtupristavite teenistuse ettepanekul kutsutakse Venemaal alimentide mittemaksjad kordusõppustele, millest osavõtu ajal maksab riik saamata jäänud palga eest kompensatsiooni. Alimentivõlglast ei saa seda raha kätte, vaid see läheb nende perekondadele alimentivõla katteks. Uut süsteemi katsetatakse esialgu Leningradi oblastis. Kui see ennast õigustab, on peatselt kogu Venemaa alimentivõlglastel kordusõppuste kutset oodata.

Washington Post: Järgmise USA presidendi jaoks koostatud luureprognoos ülemaailmsetest ohtudest ennustab tulevasteks kümnenditeks pidevat USA mõju vähenemist, kuna maailma kujundavad ümber üleilmastumine, kliimamuutused ning toidu-, vee- ja energianappus. Raportis leitakse ka, et valdkond, kus USA on teistest riikidest pidevalt üle olnud - sõjaline võimsus - on tuleviku maailmas kõige väiksema tähtsusega, sest keegi ei ründa enam suure hulga tavarelvastusega.

Suurbritannias kulutas üks maakond maanteeäärsete harivesilike kaitseks miljon naela ehk 20 miljonit krooni ja avastas alles siis, et neid loomakesi seal ei elagi. Leicestershire maavalitsus peatas suure teehitusprojekti kolmeks kuuks, kuna keskkonnaeksperdid väitsid, et projekti maa-alal võib olla kuni 10 harivesilikku. Kaitsealuste loomade võimaliku koloonia tõttu

hakati teed ümber ehitama. Lisaks püüti harivesilikke ehitusalalt eemaldada: püstitati spetsiaalseid tarasid ja ehitati lõkse, kuid mitte ühtegi loomakest kätte ei saadud. Nüüd on Leicestershire võimud esitanud valitsusele kaebuse, kuna väidavad, et olematute harivesilike nimel teehituse nurjamine on kohalikele infrastruktuurile halvav. Leicestershire omavalitsuse juht David Parsons ütles: „See on absoluutselt vastuvõetamatu. Ma kirjutasin keskkonnaministrile ja ainus, mis ta mulle öelda oskas on see, et kõik see on Euroopa Liidu eeskirjade pärast.“

Teadlased on avastasid Maa poole teel oleva asteroidi, mis kokkupõrke korral tekitaks kahe kilomeetrise läbimõõduga kraatri ning pühiks elu minema 6000 ruutkilomeetri suuruselt maa-alalt. Asteroid on 130-meetrise läbimõõduga ning liigub kiirusega 70 000 kilomeetrit tunnis. Asteroid on praegu Maast 90 miljoni kilomeetri kaugusel ning võib Maaga kokku põrgata aastal 2048. NASA Maa-lähedaste objektide programmi kodulehe andmetel liigub VK184 kiirusega 19 kilomeetrit sekundis. Võimalus, et ta tabab 2048. aastal Maad, on 1:3030 vastu.

Kambodžas on rotiliha hind seoses inflatsiooniga märkimisväärselt tõusnud ning muutnud selle vaestele inimestele liiga kalliks. Keskpanga hinnangul on inflatsiooni kasv umbes 37 protsenti ja rotiliha kilogramm on tõusnud 1200 rielilt 5000-le (19,5 krooni). Aafrika lõunaosas asuva Zimbabwe inflatsioon küündis juunis 11,3 miljoni protsendini.

Pedro pajatused

Saage tuttavaks!

Nimi: PEDRO

Sünniaeg: aasta tagasi, oktoober 2007.a.

Sünnikoht: Lüganuse

Päritolumaa: T ä p s e m a d andmed puuduvad, ent tegemist on mingi lõunamaise kõrberiigiga, millega käesoleval ajal igasugused lähimad sidemed puuduvad. Mitu põlvkonda esivanemaid pärit Lüganuse vallast, seega tegu põliselanikuga. Seoseks kaugete esivanematega on ainult lõunamaine nimi.

Lapsepõlv: Raske. Emast lahutamisest saadik oli ainsaks mängukaaslaseks kass, kes igal võimalusel kujutas teda hiirena. Kergemaks muutus elu hetkest, mil vanaperenaine potitas kassile kättesaamatusse kõrgusse. Ühel päeval selgus, et Pedrost on saanud mees.

Iseloom: Päikeseline, rõõmsameelne, mõtlik, peaaegu alati laisk, natuke okkiline.

Välimus: Väikest kasvu, tõtsakas, üle kere kasvab nõ kahepäevane habe.

Suvest: Lõunamaa päritolule sobimatult vähe päikest, aga isegi tema kaktuseparadiisis viibivatel esivanematel pole oma pika eluea jooksul õnnestunud rohkem vihma näha, kui tal ühe suvega.

Eesmärk: Pakkuda raskel ja tõsisel ajal inimestele hingepalsamina veidi rõõmu.

Toremaid ja naljakaid juhtumeid toimub meie elus iga päev. Kui keegi tahab neid ka teistega jagada võib seda teha ajalehe toimetuse aadressil. Sobib lõbus lugu, foto või anekdoodilaadne juhtum. Ei sobi: õel nali, solvang ega roppused. Loo avaldajad võivad oma lood ise allkirjastada, vastava soovi puudumisel võib lugu ilmuda lihtsalt "Pedro pajatusena". Toimetusel peaks aga avaldajate nimed teada olema.

Lüganuse koor harjutab hoogsalt

Eelmises lehenumbris andsime teada, et Lüganuse segakoor on alustamas oma uut tegevushooaega. Seekordses lehes on meil hea meel tõdeda, et proovid on tõesti hoogsalt alanud ning laulude harjutamine mitmete tulevaste esinemiste tarbeks käib. Siiski on jätkuvalt oodatud ka kõik

uued huvilised. Nii et kui keegi tunneb endas soovi Lüganuse segakoori tegemistes kaasa lüüa, siis võtke julgelt koorivanema või mõne kooriliikmega ühendust.

Toimetus

Lüganuse segakoor kooriproovis

Nalja nabani

18 - aastane tüdruk tuleb koju ja teatab vanematele shokeeriva uudise - ta tegi rasedustesti ja selgus, et ootab nüüd last!

Emal hakkasid silmist pisarad lendama nagu purskkaevust, aina nutab. Isalgi kulm kortsus ja mõru nägu peas, küsib, et kes too siga siis oli ka, kes tüdrukule noores eas sellise häda kaela tõi.

Tüdruk võtab telefoni ja helistab. Natukese aja pärast peatub maja ees tuttuus Ferrari, millest astub välja soliidne keskealine härrasmees. Koputab uksele, pühib jalad puhtaks, astub elutuppa ja teatab: "Teie tütar rääkis mulle oma probleemist. Asi on selles, et ma ei saa temaga abielluda, kuna mul endal on pere. Aga ma olen

aumees ja asja niimoodi ma ka kohe kindlasti ei jäta. Ühesõnaga, plaan on selline, et kui sünnib tütar, pärandan ma talle kakskümmend miljonit, kaks poodi, villa rannal ja ühe maja linnaservas. Kui aga peaks tulema poiss, siis saab ta nelikümmend miljonit ja paar vabrikut. Kui kaksikud, siis saavad mõlemad ühe vabriku ja kakskümmend miljonit näkku. Aga kui on nurisünnitus - vaat, siis ma küll ei tea, mis teha."

Isa käsi langeb mehe õlale ja sõbralikult otsa vaadates ütleb ta: "Siis paned sa teda uuesti."

Janune kõnnib kõrbes, otsides vett. Vastu tuleb eksinud eesel, veetünnid seljas. Mees näeb seda ja hüüab suurest rõõmust:

"Eesel, sa oled ingel!"

"Kas tõesti? Miks sa kohe ei oelnud?" ja lendab minema.

Blondiin sõidab vastassuunavööndis.

Politsei peatab ta kinni ja küsib: "Kas Te ka teate, kus Te sõidate?"

Blondiin: "Ei tea, aga see peab üks hirmus koht olema, sest kõik tulevad seal tagasi..."

Meremehel on hea - tüdruk ootab teda sadamas! Lenduril on hea - tüdruk ootab teda lennujaamas! Vedurijuhi on hea - tüdruk ootab teda vaksalis! Ainult tüdrukul ei ole hea - sadamasse, siis lennujaama, siis vaksalisse...